

KRISLAI

Sukako 26-šios Dienos.
Ke Veikia Anglų Kariuomenė?
Smeton-Nacių "Jaunimas."
Mainieriai Veikia.
Fighting Bob.
Rašo R. Mizara

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visu "Laisvės" skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 168

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telefonas: Stags 2-3878

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Liepos (July) 18, 1941

Favienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

CIO PLANAS RAGINA PASMARKINT ALIUMINO GAMYBĄ PAGALBAI ANGLIJOS, SOVIETŲ SAJUNGOS IR CHINIJOS

CIO Sako, To Reikia Šalies Gynimui ir Nacių Sumušimui

Washington. — CIO unijų valdyba įteikė prezidentui Rooseveltui planą, kaip galima būtų pagaminti bilioną svarų daugiau aliumino per metus negu dabar, idant "užtektų aliumino mūsų šalies gynimui ir pagelbėti Anglijai, Rusijai ir Kinijai sumušti Vokietiją, Italiją ir Japoniją."

CIO tuo tikslu ragina valdžią sudaryti aliumino pramonės tarybą, kurion įeity lygus skaičius darbininkų ir fabrikantų atstovų, o pirminkas būtų valdžios žmogus.

CIO Aliumino Darbininkų Unijos pirmininkas N. A. Zonarich pareiškė, jog dabar trūksta aliumino, ir parūpinimas gana aliumino, tai yra "šalies gynimo reikalas, ne vien tik biznio rūpestis."

CIO unijų generalis pirmininkas Ph. Murray savo laiške prezidentui Rooseveltui, perleisdamas jam tą planą, sako, jog tai yra "tiesioginis darbininkų prisidėjimas šaliai ginti ir pildymas mūsų prižadų, kad mes visa širdžia ir kūrybina bendradarbiausime su valdžia reikale mūsų šalies gynimo. . . Tai yra praktiškas įrodymas darbininkų ištikimybės ir patriotizmo."

Nacių Įsiveržimas Vis Dar Grėsia Anglijai

London. — Nežiūrint vokiečių karo su Sovietais, naciai vis tiek dar gali įsisti savo karo jėgas per vandenį užpulti Angliją, kaip įspėjo anglų karo laivyno ministras A. V. Alexander, kalbėdamas bankiete Šalies Gynimo Komiteto. Bankiete dalyvavo nariai Sovietų kabineto pasiuntinys, atstovai Amerikos marininkų atsiųstų sargybon Jungtinių Valstybių ambasados, Anglijos laivyno oficeriai ir kt.

London. — Nuo birželio 16 iki liepos 10 d. anglų orlaiviai kasdien numetė po 280 tūkstančių svarų bombų ir vokiečių prieplaukas, laivus, fabrikus, geležinkelius ir kitus kariškai svarbius punktus.

listo, kaip kalbėtojo ir kaip visuomenininko. Tai dinamiška jėga, tai pilnas energijos talentingas ir savo idėjai pasiaukiojęs vyras. Minoro draugai jį vadina Fighting Bob (Kovojaus Robertas).

Šiuo metu Minorui tenka eiti svarbius pareigas, kol Earl Browderis bus išlaisvintas.

Anglijos ambasadorius Sovietų Sąjungoje, Sir Stafford Cripps, pasirašo padarytą tarp Sovietų Sąjungos ir Anglijos sutartį, sulg kuria abi šalys pasižada kita kita gelbėti sumušti pasaulio pabaisą hitlerizmą. Iš kairės į dešinę: Dotrubach, Charles Dunlop, Molotovas, Stalinas ir D. Trent.

ŽVĖRIŠKI NACIŲ ŽIAURUMAI SU IMTINIAIS IR SUŽEISTAIS

Maskva. — Sovietai praneša:

Kautynėse arti Sumilino geležinkelio stoties vokiečiai suėmė penkis sunkiai sužeistus raudonarmiečius. Matydami, kaip smarkiai alimai kraujas iš jų raudonarmiečių, nacių oficerius su besirūdžiu niekšišku tarė: "Mes neturime vietos net saviems. Mes nedarysime ceremonijų su raudonarmiečiais."

Tuojaus tada fašistiniai gengsteriai durtuvais ir nuėmė tuos sužeistus Raudonosios Armijos vyrus.

Vokiečių kareivis vardu Bruenner Fritz tarnavęs kaip neįkyklomis nešėjas sužeistųjų, matęs tokias žvėriškas žmogžudystes, perbėgo į mūsų pusę ir prašė Raudonosios Armijos vienetų komandierių duot jam progą išvieni su raudonarmiečiais kariauti prieš fašistus, pametusius visas žmoniškumo ypatybes.

Bruenner pasakė ir daug kitų atsitikimų, kaip fašistai nežmoniškai žiauriai padalyvavo nariai Sovietų kabineto pasiuntinys, atstovai Amerikos marininkų atsiųstų sargybon Jungtinių Valstybių ambasados, Anglijos laivyno oficeriai ir kt.

Taip antai, naciai suėmė 70 sunkiai sužeistų raudonarmiečių Borisovo srityje ir nunuodijo juos arseniku. Jie turi gyvuliško smagumo iš žmonių kankinimo ir žudymo.

"Aš 20 dienų dirbau karnėse vokiečių ligoninėse," sakė Bruenner, "ir per tą laiką pasenau dvidešimčia metų. Per dvi paskutines savaites aš keturis kartus mačiau, kaip pagal oficeriaus įsakymą sužeistieji buvo ištempiami į kiema ir sušaudomi. Kaip gi po tokių dalykų gali teisingas žmogus pasilikti stovykloje tų siaubūniškų Hitlerio išgamų? Jis negali."

Maskva, liepos 17.—Sovietų komanda praneša:

Nacių smogikai yra atnešę į rytų frontą atlikti budelių pareigas. Suėmę grupę Laisvojo Darbo kolektyvio ūkio narių, hitleristai žmogėdros žvėriškai mušė juos bizūnais padarytais iš plieno vielų, prie kurių galų dar buvo pritaisyti gabaliukai švino.

Kada tie kolektyviai ūkininkai buvo primesti iki sąmonės praradimo, naciai juos suvertė krūvon vienus ant kitų, apipylė kerosinu ir sudegino.

Už keleto kilometrų nuo

Hitleris Reikalauja Turkijos Praleisti Jo Armiją prieš Sovietus

Ankara, Turkija. — Pranešama, jog Vokietija pareikalavo, kad Turkija per savo žemę praleistų nacių armiją užpulti Sovietų Bakų žibalo šaltinius. Nėra žinios, ką turkų valdžia atsakė į šį reikalavimą.

Hitleris siūlo Turkijai orlaivių ir kitų karo patalukų.

Turkija dar skaitosi Anglijos sąjungininke, bet turkų vyriausybė birželio 18 d. už keturių dienų pirm nacių karo prieš Sovietus, pasirašė draugiškumo sutartį su Vokietija.

Baisūs Mūšiai Leningrado Linkmėje

Maskva, liepos 17.—Siaučia baisūs mūšiai tarp nacių ir Raudonosios Armijos už 150 mylių nuo Leningrado.

Sovietų orlaiviai be paliovos daužo priešą.

Maskva, liepos 16.—Naktį buvo tęsiami mūšiai linkmėje Pskovo-Porchovo, Polotsko ir Vitebsko.

Kitose linkmėse ir fronto dalyse nakties laiku nebuvo jokių didelių kautynių, ir kariuomenės pozicijoj neįvyko žymių permainų.

Per ištisą naktį iš liepos 15 į 16 d. mūsų oro jėgos veikė prieš motorizuotas ir mechanizuotas priešų jėgas; mūsų orlaiviai ir toliau bombardavo Ploesti žibalo pramonės (Rumunijoj). Sukėlė ten milžiniškus gaisrus.

Siaučia Žiauriausi Mūšiai Smolensko, Pskovo ir Vitebsko Srityse

Maskva, liepos 17.—Sovietų Žinių Biuras šiandien, anksčiau išleido šitokį pranešimą:

Per visą liepos 16 d. tęsėsi dideli mūšiai Pskovo, Smolensko, Bobruisko ir Novogrado Volynsko sektoriuose.

Dieną mūsų oro jėgos sukooptais smūgiais naikino priešų motorizuotus vienetus, atakavo orlaivius priešų lėktuvų stovyklose ir veikė prieš jo kariuomenės sutelkimus prie perėjimų per upes.

Ploesti srityje mūsų orlaiviai bombardavo transportus ir žibalo laivus Sulinoj, Tulcejoj ir Isackejoj.

Kuomet mūsų kariuomenė artinosi prie vienos orlaivių stovyklos, aštuoni fašistų lėktuvai mėgino pakilti, bet dėl blogo jų inžinų stovio pasiliko ant žemės.

Priešo technikas Wilhelm Meyer pareiškė mūsų komandai, jog techniku štabas toje orlaivių stovykloje nusprendė pasiduoti sovietinei kariuomenei, kuri buvo pradėjusi ofensyvą, todėl jie ir pagadino inžinrus, kad jų oficeriai negalėtų išskristi.

12 mechanikų ir 27 lakūnai perėjo į mūsų pusę.

Kada jiems nepavyko išgauti tokių žinių, tai įdūkę fašistai per dvi valandas kankino sužeistus raudonarmiečius, nuplūšė apraišalus nuo jų žaidžų ir pagaliau pakorė juos ant telegrafo stulpų kaimo gatvėje.

ORAS. — Šį penktadienį dalinai apsiniaukę.

DAUGIAU PASAULINIŲ ŽINIŲ 5-tam PUSLAPYJ

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, liepos 16.—Naktį buvo tęsiami mūšiai linkmėje Pskovo-Porchovo, Polotsko ir Vitebsko.

Kitose linkmėse ir fronto dalyse nakties laiku nebuvo jokių didelių kautynių, ir kariuomenės pozicijoj neįvyko žymių permainų.

Per ištisą naktį iš liepos 15 į 16 d. mūsų oro jėgos veikė prieš motorizuotas ir mechanizuotas priešų jėgas; mūsų orlaiviai ir toliau bombardavo Ploesti žibalo pramonės (Rumunijoj). Sukėlė ten milžiniškus gaisrus.

Maskva, liepos 17.—Sovietų Žinių Biuras šiandien, anksčiau išleido šitokį pranešimą:

Per visą liepos 16 d. tęsėsi dideli mūšiai Pskovo, Smolensko, Bobruisko ir Novogrado Volynsko sektoriuose.

Dieną mūsų oro jėgos sukooptais smūgiais naikino priešų motorizuotus vienetus, atakavo orlaivius priešų lėktuvų stovyklose ir veikė prieš jo kariuomenės sutelkimus prie perėjimų per upes.

Ploesti srityje mūsų orlaiviai bombardavo transportus ir žibalo laivus Sulinoj, Tulcejoj ir Isackejoj.

Kuomet mūsų kariuomenė artinosi prie vienos orlaivių stovyklos, aštuoni fašistų lėktuvai mėgino pakilti, bet dėl blogo jų inžinų stovio pasiliko ant žemės.

Priešo technikas Wilhelm Meyer pareiškė mūsų komandai, jog techniku štabas toje orlaivių stovykloje nusprendė pasiduoti sovietinei kariuomenei, kuri buvo pradėjusi ofensyvą, todėl jie ir pagadino inžinrus, kad jų oficeriai negalėtų išskristi.

12 mechanikų ir 27 lakūnai perėjo į mūsų pusę.

"LAISVĖS" JUBILĖJAUS REIKALAI

Įvertindami savo dienraštį "Laisvę" ir žinodami, jog "Laisvė" mini 30 metų jubilėjų visais 1941 metais, sekanti draugai ją sveikina su finansine parama ir naujais skaitytojais:

Frank Zavis, Bethlehem, Pa., \$6.00.
Vincas Karlonas, Maspeth, N. Y., \$1.00.
J. Chesny, Trenton, N. J., \$1.00.
M. Shulsky, Easton, Pa., \$1.00.
J. Vaitonis, W. Homestead, Pa., \$1.00.
Antanas Latvėnas, Wilson, Conn., \$1.00.
A. Zelenka, Frackville, Pa., \$1.00.
Petras Stanulis, Shenandoah, Pa., \$1.00.
Draugas, Shenandoah, Pa., \$1.00.
J. Krutulis, Plymouth, Pa., 50c.
Vincas Paulaitis, Chicago, Ill., 50c.
Ona Jočiūnas, Brooklyn, N. Y., 50c.

Naujų skaitytojų prisuntė: J. Vaivada, Rochester, N. Y., du pusmetinius; H. Zukienė, Binghamton, N.Y., vieną pusmetinį; Vincas Žilinskas, Newark, N. J., vieną pusmetinį ir S. Jasilionis, Binghamton, N. Y., vieną pusmetinį.

Sirdingai tariame ačiū aukotojams ir tiems, kurie prisuntė naujų skaitytojų. Tikimės sulaukti daugiau sveikinimų ir naujų skaitytojų.

"L." Administracija.

REIKALAUJA PILNIAUSIOS PAGALBOS ANGLIJAI IR SOVIETŲ SAJUNGAI

Bloomington, Indiana. — Federalės valdžios saugumo administratorius Paul V. McNutt ragina Jungtines Valstijas kuo greičiausiai ir pilniausiai remti Sovietų ir Anglijos kovą prieš Hitlerį. Tarp kitų keliomis bombomis pataikė ir į naujovišką vokiečių didlaivį "Boloerna" 17,000 tonų.

Tą pačią dieną anglų lakūnai ardė ir degino Hamburgo prieplauką ir fabrikus jame ir kituose miestuose žiaurinėje ir vakarinėje Vokietijoje.

Anglų lakūnai nuskandino bei sužeidė 22 nacių laivus

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Every day except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Nacių Šnipai Amerikoje

Iškaltinti 33 asmenys Niūjorke kaip Vokietijos nacių valdžios šnipai, išskelia daug įdomių dalykų. Pasirodo, kad Amerikoje yra suorganizuotas tankus tinklas šnipų, dirbančių Hitleriui už pinigų, — traukiančių paveikslus, šniukstinejančių tarp žmonių informacijoms gauti, išduodančių USA apsigynimo ginklų paslaptis, ir tt.

Kur tik galima, Hitleris bando palaikyti savo šnipus. Amerikoje jam ypačiai svarbu juos palaikyti, nes jau yra žinoma, kad jis ruošia ir šiam kraštui kilpą. Todėl labai svarbu visokiems Hitleriui dirbančius nenaudėti suimti ir sukišti ten, kur jie priklauso.

Nereikia nei aiškinti, kad hitleriškų šniukstintėjų yra ir tarp lietuvių: vieni dirba Hitleriui iš seniau, o kitus pats Gobelsas neseniai prisiuntė kaip „pabėgėlius“.

Lietuvių visuomenė pasitarinėjant mūsų kraštui labai gerai, jei ji visus hitleriškus šniukstintėjus ir propagandistus keltų aikštėn ir prieš juos kovotų.

"Taikos Ofensyvas"

Niūjorko miesto majoras La Guardia ir stambūs vyrai Washington šiomis dienomis pareiškė, kad greitai laiku Hitleris Amerikoje per savo pasekėjus ir agentus pradės "taikos ofensyvą". Ribentropas ir kiti Hitlerio leitenantai yra pasimoję demoralizuoti Anglijos ir Amerikos visuomenę savo plepalais, savo propaganda apie taiką. Jie siūlys Anglijai ir kitoms šalims viską — net patį menulį ir saulę — kad tik jos dabar nekariautų, kad tik jam jos padėtų kariauti prieš Sovietų Sąjungą. O paskui, jei jam pavyktų įsistiprinti Sovietų Sąjungoje, Hitleris bandytų sunaikinti Angliją ir užpulti Ameriką. Tokia jau yra to bandito taktika. Tokis jau yra to nenaudėlio tikslas: skirstyti ir valdyti.

Todėl Anglijos ir Amerikos visuomenė ir jos politikai, kuriems rūpi fašizmo sunaikinimas, atrodo, nei klausyti nenorės tų Gebelso plepalų, patiektų Amerikai ir Anglijai.

Būtų gerai, kad Anglijos žmonės, tuo jau kai tik tasai taikos ofensyvas bus pradėtas, imtųsi už didesnių žingsnių pradėti tikrąjį karo ofensyvą prieš Hitlerį. Būtų pravartu, kad "taikos ofensyvą" Anglijos kariuomenė pasitiktų kur nors Francijoje, Norvegijoje ar kurioje kitose Hitlerio užkariautos Europos dalyje. Tai būtų tinkamiausias Hitleriui atsakymas!

Ką Darys Japonijos Imperialistai?

Iš Tokio miesto šiuo metu gauname visokių spėjimų ir žinių. Vieni dalykų eigas stebėtojai skelbia, kad Japonija neužilgo "kreipsianti savo politiką" į pietus, pulsianti Francijos valdomą Indo-Chiną. Esą, tam dabar yra patogiausias Japonijos imperialistams momentas. Tasai Francijos valdomas kraštas pagaliau yra svarbus tuo, kad jis turtingas, turįs daug medžiagų, reikalingų Japonijos pramonei.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gerbiamai Redakcijai ir Administracijai: Kokia ta yra organizacija The Conti-

nent of North America Technocracy? Atsakykite per "Laisvę."

Su gilia pagarba, "Laisvės" Skaitytojas, Butte, Montana.

Atsakymas Bandėme gauti informa-

Kiti skelbia, kad Japonija greit pulsianti Sovietų Sąjungą, Vladivostoką ir kitas sritis. Esą, nepuolimo sutartį, kuri neseniai buvo padaryta tarp Sovietų Sąjungos ir Japonijos, Tokio valdžia panaikinsianti ir stosianti talkon Hitleriui.

Kai tik Vokietijos banditai pradėjo karą prieš Sovietų Sąjungą, Berlyno viešpačiai pradėjo daryti spaudimą į Tokio valdovus, kad jie tučiuojau pradėtų karą prieš Sovietų Sąjungą. Kadangi Japonija įeina į plėšikišką fašistų "ašį", tai Berlyno valdovai jaučiasi turį moralinę jėgą versti Tokio valdovus stoti Berlynui į talką.

Labai galimas daiktas, kad Japonijos imperialistai pradės naujas karines aventūras. Galimas daiktas, kad jie pradės karą prieš Sovietų Sąjungą. Ir tas labai pasunkintų Sovietų Sąjungai josios kare prieš Vokietijos fašizmą.

Bet Sovietų vyriausybė yra pasirengusi sutikti visokius "netikėtumus". Toliuose Rytuose Sovietų Sąjungą turi gėrą kiekį raudonarmiečių ir orlaivių. Jei Japonijos plėšikai puls Sovietų Sąjungą, tai šis ginsis nei kiek neprasčiau, kaip ginasi savo vakarų fronte.

Bet tas palieštų ir Jungtines Valstijas. Todėl ir mūsų kraštas privalo budėti ir turėti pastoti kelią Japonijos plėšikams, nepaisant, kur jie lystų, nepaisant, kurį kraštą jie bandytų užpulti.

Šiandien klausimas yra aiškus: visos fašistinės šalys, kurios sudaro t. v. ašį, turi būti nuglėtos ir nuginkluotos. Tą privalo visų pirma padaryti Jungtinės Valstijos, Anglija ir Sovietų Sąjungą, kaip didžiulės, kaip stiprios valstybės, kovojančios už laisvę ir demokratines viso pasaulio tautos teises.

Kad Jūs Čia Daugiau Nesugrįžtumėt!

Vokietijos ir Italijos fašistiniai konsulai tapo uždaryti ir visi konsulai su savo manta ir tarnautojais "West Point" laivu išgabenti. Tuo pačiu laivu, jam grįžtant iš Europos, bus pargabenti mūsų krašto konsulai su tarnautojais iš Vokietijos ir Italijos.

Vokietijos ir Italijos konsulai Amerikoje karo metu buvo niekas daugiau kaip šnipų lizdai. Kitokių funkcijų čia jie veik neturėjo. Todėl labai gerai, kad prezidentas Rooseveltas tuos ponus išprašė laukan, kad jie čia neterštų gero oro.

Pageidaujamas vienas dalykas: kad tie fašistinių kraštų agentai čia daugiau niekad ir negrįžtų; kad jiems netektų naudotis Amerikos žmonių svetingumu. Pageidaujama, kad, kuomet į Ameriką bus prisiųsti Vokietijos ir Italijos konsulai, kad jie atstovautų laisvus tų kraštų žmones, o ne Hitlerius ir Mussolinius — tuos tarptautinius banditus.

Mussolinis Nesidžiaugia

Sovietų karas su fašistine Vokietija jau tęsiasi ketvirtą savaitę. Aišku, niekas negali pasakyti, kaip greit jis užsibaigs. Bet milžiniška dauguma žmonių, matyt, yra įsitikinę, kad, nepaisant, kada jis užsibaigs, jis baigsis fašizmo pralaimėjimu.

Jau net ir Italijos fašistai pradeda stipriai abejoti savo boso, Hitlerio, ateitimi. Mussolinio žentas, Italijos užsienio reikalų ministeris Ciano leidžia savo laikraštį "Telegrafo". Pastarajame pereiną pirmadienį buvo išspausdintas apvalginis karo bėgio straipsnis. Pasirodo, Ciano laikraštis jau nesako, kaip Vokietijos fašistų spauda, kad "viskas eina sulyg plano," kad Sovietų Sąjungos liaudis greit būsianti nugalėta, Italijos fašistai mano kitaip. Ciano laikraštis, pavyzdžiui, išpėja savo skaitytojus, kad jie nesitikėtų matyti greit vokiečių fašistų pergalių. Raudonosios Armijos kariai, girdi, laikosi stipriai ir kovoja karzygiškai. Todėl laikraštis primena, jog Sovietų pasipriešinimas rodo, "kad jis gali duoti gyvybę vyliugiskom abejonėm ir netikrovėm." Kitais žodžiais, Ciano pripažįsta, kad iš Sovietų-fašistų karo gali išsivystyti toki dalykai, kurie bus labai nemalonūs fašizmui!

cijų apie šią organizaciją, bet nepavyko. Jeigu kas iš skaitytojų yra apie ją girdėjęs bei su ja susipažinęs, būsime dėkingi už paaiškinimą šio klausimo autoriui.

Gaukite "Laisvę" naujų skaitytojų

Nacių Šnipų Veikla Jungt. Valstijose

Jungtinių Valstijų Federalis teismas išdavė apkaltinimus prieš 33 vokiečių nacių šnipus, kuriuos valdžia turi suareštavus. Vyriausias jų tikslas buvo rinkti militarines informacijas ir persiųsti Vokietijon. Prokuroras Kennedy paskelbė informacijų apie tų šnipų organizaciją ir veiklos būdus. Kennedy sako, kad jau 1936 metais Hitlerio paskirti šnipijados vadai pradėjo susisiekti su vokiečiais arba vokiškos kilmės žmonėmis Jungtinėse Valstijose. Vienus jų čia ant vietos gavo sau šnipais, o kitas pasigavo kur nors kelionėje — Europoje ar kur kitur ir pasamdė. Ypatinai naciai stengiasi gauti sau šnipais vokiečius, kurie yra Jungtinių Valstijų piliečiai. Mat, mažiausia jie gali būti nužiurimi, antra — jie paprastai gali lengviau užmegzti ryšius su valdiškoms įstaigomis bei organizacijomis.

Prikalbinus vokiečių būti nacių šnipu, jam būna įsakoma saugotis visokių organizacijų, kurios yra žinomos kaip naciškos, arba naciams simpatingos. Jam būna įsakoma gauti įtakos savo apylinkėje ir verstis taip, kad niekas negalėtų jo nužiūrėti. Šnipas taip pat neturi nieko sakyti savo šeimai apie savo pasidavimą. Tik jis vienas turi žinoti, kad jis yra šnipas. Ir nors visi šnipai naudoja tuos pačius kelius perdavimui kitų formacijų Hitlerio valdžiai,

šnipams už darbą apmokama arba grynais pinigais ant vietos, arba bankų čekiais. Tam tikslui naudojami Meksikos arba Pietų Amerikos bankai.

Kadangi Hitleris negali pilnai pasitikėti savo šnipais, tai jis turi išdirbęs tokią sistemą, jog šnipai šnipus šnipinėja. Taipgi viskas priruošta atsitikimui, jeigu šnipas būtų suareštuotas. Kiekvienas šnipas prisiškinamas neišduoti kitų šnipų, jeigu jis juos pažįsta.

Vasara Verčia Prašyti

Smarkiai atšilus orui "Laisvės" įplaukus už prenumeratą sumažėjo. Karščiai vargina žmones, vakacijų, maudynės ir piknikai sudaro neprastų išlaidų. Tai su primetimu doleriuko kito savo dienraščiu draugai atideda ant toliau. Tas nenuostabu. Visi turime rūpesčių ir sunkumų savo individualiame gyvenime. Tačiau mūsų visų gyvas reikalas yra sekti ir savo dienraščio padėti. Kad laiku suteikti pagalbą reikalui esant.

Štai "Laisvės" rūpesčiai: Už naująjį modernišką Intertype vis dar mokame po \$100.00 ir mėnesį. Neseniai pirkome naują troką, už jį turime mokėti arti po \$40.00 ir mėnesį. Tai \$140.00 turi būt ant rankų kiekvieną mėnesį apmokėjimui "notų" tik už Intertype ir už troką. O kitos reguliarios išlaidos, viskam brangstant, didėja. Šitai dalykams einant gyvas reikalas verčia priminti, kad šiuo momentu aukos yra labai reikalingos.

Antras dalykas, svarbiausias už viską, tai gavimas dienraščiu naujų skaitytojų. Tuom reikalu tai daugelis gerų "Laisvės" patrijų visai pamiršo rūpintis. Tai labai peiktinas apsilaidimas. Atsidėjimas vis ant kito: "Tegu kiti gauna, aš nesibaderiuosiu." Tokis išsiaiškinimas reiškia žmogaus visišką sutingimą ir užmiršimą apšvietos branginimo. Kas būtų, jei dabar Hitlerio užpulti Sovietų Sąjungos žmonės saktų: "tegu kiti mušasi, aš palauksiu." Hitleris jau būtų atsidūręs Maskvoje. Svietas juoktųsi

tačiau jie vienas kitam nežinomi.

Šitie nacių šnipai Amerikoje perduoda informacijas tam tikriems agentams, kurie jiems yra nurodomi. O tie agentai dažniausia esti laivų "darbininkai," arba patarnautojai pasažieriniuose orlaivuose. Kaip greitai laivas arba orlaivis pasiekia tokią vietą Europoje, kurioje Hitleris turi šnipų agentūrą, minėti agentai informacijas perduoda ten Hitlerio agentams, kurie paskui persiunčia Vokietijon. Plačiausia tam tikslui vartojamas Portugalijos uostas Lisbon ir Italijos uostas Genoa. Iki šiol šitie uostai atdaryti Amerikos laivams bei orlaivams.

Kiekvienas nacių šnipas aprūpinamas mikro-kamera, kurios pagalba galima didelį dokumentų nutraukti ant labai mažos popieros. Paskui su pagalba padidindamo stiklo lengvai galima įskaityti. Šitoks dokumentų sumažinimas pagelbsti persiuntimui Vokietijon.

Šnipams už darbą apmokama arba grynais pinigais ant vietos, arba bankų čekiais. Tam tikslui naudojami Meksikos arba Pietų Amerikos bankai.

Kadangi Hitleris negali pilnai pasitikėti savo šnipais, tai jis turi išdirbęs tokią sistemą, jog šnipai šnipus šnipinėja. Taipgi viskas priruošta atsitikimui, jeigu šnipas būtų suareštuotas. Kiekvienas šnipas prisiškinamas neišduoti kitų šnipų, jeigu jis juos pažįsta.

Mes čia Amerikoje turime Hitlerį asmenyje Antano Smetonos. Mes smetonini hitlerizmą galime sumušti į dulkes platindami "Laisvę". Juk palyginti "Laisvės" platinimą su baisia kova Sovietų žmonių karo fronte yra tik krislas prieš kalną. Tačiau daugelis žmonių tingi net ir tiek prisidėti prie kovos prieš fašizmą.

"Laisvė" kelia intrigas smetoninio hitlerizmo Amerikoje. Ji nurodo, kaip Hitleris ant tankų atvežė į Lietuvą ir užkorė ant žmonių

sprando Raštikį, Škirpą ir kitus. Tų Lietuvos išdavikų darbai turi būt iškelti viešumon! Visi Amerikos lietuviai turi žinoti savo tėvų šalies ir tautos išdavikus! Per spaudą — "Laisvę" užrašdami — mes galime prieiti prie platesnių masių ir parodyti joms baisiuosius kriminalistus-judošius!

Be agitacijos, be atidėjimo stokime į darbą, gaukime savo dienraščiu kuo daugiausia naujų skaitytojų.

"Laisvės" Administracija.

IŠ KARO IR APIE KARĄ

Didelis Pasiaukavimas Sovietuose

Žmonijos istorijoje nebuvo tokio liaudies vieningumo, pasiaukavimo ir pasišventimo, koku Sovietų Sąjungos liaudis atsakė į Stalino pašaukimą visiems apsišventinti, visokiais būdais ir priemonėmis padėti Raudonajai Armijai ir Sovietų valdžiai sumušti budelišką fašizmą.

Apie Raudonosios Armijos karių drąsą, sugabumą, jų pasišventimą kasdien vis daugiau ateina žinių. Kolektyvuose ir fabrikuose draugai, žmonos, paaugę jaunimas ir net senesni amžium piliečiai užima vietas

tų, kurie eina į armijos eiles, kad ginklo pagalba apgynus savo laisvę. Darbininkų ir darbininkių produkcija labai auga. Dirba jie pasišventusiai, kad tik geriau ir daugiau padarius. Visa Sovietų Sąjungos liaudis apsišventino kovai prieš barbarišką fašizmą. Niekas negalės įveikti tokia liaudį, kuri taip vieninga ir žino, už ką ir kaip reikia kovoti ir turi kuom kovoti.

Anglijai Geriausia Proga

Aišku, kad Vokietijos fašistai savo jėgas metė prieš Sov. Sąjungą; tą patvirtina ir tas, kad nacių orlaivių mažai lankosi į Angliją. Dabar Anglija turi geriausią progą siųsti šimtus savo orlaivių ir bombarduoti Vokietijoje visus ginklų, amuni-

cijos ir kitus kariniai svarbius centrus. Anglai tą darydami ne vien padėtų Sovietų Sąjungai, bet išgelbėtų ir save nuo fašistų smūgio. Kuo greičiau bus padarytas fašizmo galas, tuo greičiau Anglija ir visas pasaulis galės laisvai atsikvėpti. Iki šiol angliai neužtektinai veikia. Prie to, jie dar galėtų kelti ir fašistų okupuotą Franciją. Tas sukeltų francūzus, belgus, holandus, danus ir norvegus į kovą prieš fašizmą. Amerikoj antihitlerinė spauda reikalauja iš Anglijos tuojaus veikimo.

Sovietų Moterys Duoda Kraują

Iš Maskvos praneša, kad Sovietų Sąjungos liaudis nuo mažo iki didelio visa apsišventino bendrai kovai prieš fašizmą. Kiekviename mieste šimtai moterų ir merginų kasdien duoda savo kraujo transfuzijai sužeistiems kariams. Sovietų mokslininkai jau senai išradę būdą, kaip palaikyti ilgai geroj tvarkoj kraują, kad jį panaudojus reikalui esant.

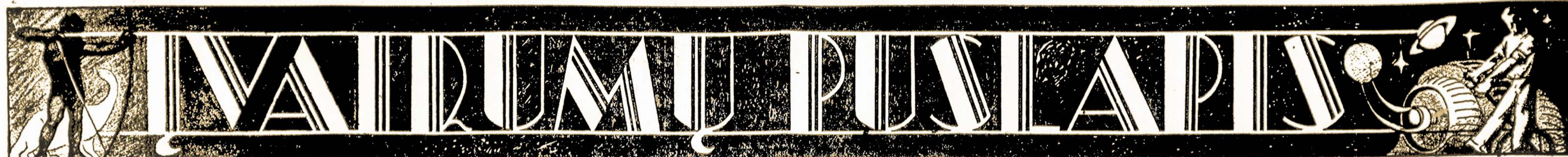
FRONTAS BE DIDELIŲ PERMAINŲ

Maskva, liepos 17. — Sovietų komanda praneša, kad neįvyko jokių didelių permainų fronte.

Didžiuliai mūšiai siaučia Vitebsko srityje.

Šitokia "laisva Lietuva" džiaugiasi Amerikos lietuviški smeton - naciai - klerikalai, socialiai ir fašistai!

Kraujo Davėjai

Tarybų Lietuvoje, tarp naujai įkurtų medicinos įstaigų, Kraujo Transfuzijos (perleidimo) Stotis, įsteigta prie Raudonojo Kryžiaus ligoninės Kaune, buvo visai kitokios rūšies ir paskirties įstaiga, negu ligi šiol veikusių medicinos įstaigų. Kraujo transfuzija, dėl savo brangumo bei prietaisų sudėtingumo, anksčiau buvo retai vartojama gydymo priemonė. Tarybų Sąjungoje, medicinos mokslo pažangos dėka, kraujo perleidimas-transfuzija tapo kasdien daug kartų praktikuojama gydymo bei gelbėjimo priemonė. Kraujo transfuzija daugiausiai naudojama šiais atvejais: 1) kai ligonio kraujo kiekis dėl įvykusio nukraujavimo (pvz., po sužeidimo) pasidarė toks mažas, kad grėsia gyvybei pavojus, 2) po didelio nukraujavimo gimdymo metu. Šiais atvejais kraujo transfuzija ryškiausiai parodo savo veikimo galią ir naudingumą, nes be kraujo transfuzijos, kitokių būdų neįmanoma išgelbėti žmogaus nuo tikros mirties. Be to, kraujo transfuzija dar vartojama kaip kraujavimą stabdanti priemonė, o pagaliau, vis dažniau pradedama vartoti kraujo transfuzija kaip gydymo priemonė.

Kraujo transfuzija gali būti atlikta dviem būdais: 1) tiesioginiu būdu, t. y. kai tam tikro aparato pagalba kraujas perpilamas iš vieno žmogaus į kitą, ir tai vadinama tiesiogine pagalba; 2) netiesioginiu būdu, būtent: kraujas iš sveiko žmogaus surenkamas į tam tikrą, šiam tikslui paruoštą bonką, sumaišomas su specialiu skiediniu, kuris neleidžia kraujui sukietėti, pastatomas į šaldytuvą, kuriame nuolat turi būti pastovi temperatūra — nuo 4 iki 6 laipsnių šilumos pagal Centigrado termometrą, o iš čia, esant reikalo, perpilamas ligoniui. Taip paruoštas kraujas vadinasi konservuotu krauju. Šis antrasis būdas, savaime suprantama, sudėtingesnis už pirmąjį, bet turi daug privalumų, dėl kurių jis dabar yra daugiausiai ir naudojamas.

Pirmas konservuoto kraujo privalumas yra tas, kad nereikia, reikalui ištikus, įieškoti kraujo davėjo (kuris mediciniškai vadinasi donoru), o antras konservuoto kraujo privalumas yra tas, kad kraujo transfuzijos stotis gali padaryti kraujo atsargą ir, bet kam pareikalavus, trumpiausiu laiku pristatyti kraują. Konservuotą kraują galima laikyti šaldytuvuose nuo 8 iki 12 dienų.

Praktika yra parodžiusi, kad ne visų žmonių kraujas yra vienodas, bet skiriasi į 4 pagrindines grupes, kurios mediciniškai vadinasi: pirmoji grupė — O, antroji grupė — A, trečioji grupė — B ir ketvirtoji grupė — AB.

Kraujo transfuziją iš vieno žmogaus kitam galima padaryti tikrai tuo atveju, kai jų grupės sutampa; iš-

imti sudaro kraują pirmos grupės "O," kurį galima perpilti visų grupių žmonėms.

Tarybų Sąjungos mokslininkai kaip tik yra tie tyrinėtojai, kurie daugiausia išvystė kraujo konservavimo bei jo panaudojimo būdus.

Kraujo Transfuzijos Stotis ne tik savo tikslu, bet ir darbo sąlygomis skiriasi nuo kitų gydymo įstaigų. Tuo laiku, kada ligoninės ir ambulatorijos yra interesantų apgaulamos, Kraujo Transfuzijos Stotis jaučia didelį trūkumą donorų ir darbo žmonių paramą. Kraujo Transfuzijos Stotis yra grynai tarybinė įstaiga, skirta darbo žmonėms, turinti tikslą kiekvienu momentu suteikti nelaimės ištiktam darbininkui tikriausią gelbėjimo priemonę — kraują. Būtinai užtikrinama, kad donoras yra kraujo davėjas, o socialistinė Tarybų Sąjunga donoras yra kraujo aktokejas.

Aukojimas kraujo ligoniui yra ryškiausias artimo meilės ir solidarumo pavyzdys, kurio mus moko didžioji Stalino konstitucija. Kiekvienas žmogus gali būti šiaandien kraujo davėjas, o rytoj — kraujo ėmėjas.

Praktika yra parodžiusi, kad plačių masių tarpe vyrauja klaidinga nuomonė apie kraujo kiekį bei davimą. Dažniausiai moterys mano, kad jos sergančios mažakraujyste ir negalintys duoti kraujo; kiti mano, kad duoti kraujo yra organizmui labai žalinga. Iš tikrųjų tokia nuomonė yra labai klaidinga. Donorai stropiai ištiriami ir, jei pasirodo, kad kas nors serga mažakraujyste, arba kita liga, jis iš donorų sąrašo išbraukiamas. Kas liečia kraujo davimą, tai šimtai tūkstančių bandymų yra įrodę, kad duotasis kraujo kiekis veikia ir organizmo papildomas. Vadinasi, sveikam žmogui kraujo davimas nepakenkia, ir jis gali tuoj grįžti prie savo kasdienio darbo.

Vyriausybė, suprasdama donorų reiklą, yra nustatčius kiekvienam kraujo davėjui mokėti pašalpą už kiekvieną davimą nuo 150—200 rublių, kad jis galėtų geriau maitintis.

Gyd. L. Potasinskis.

Dviračiai Varomi Baterijomis

Sakoma, jog Vokietijoje yra naudojami dviračiai, varomi ne geoliniu, bet dviejomis nedidelėmis elektros baterijomis. Lengvesnio tipo dviratis, sakoma, su tokio tipo baterijomis gali nuvažiuoti apie 63 mylias. Po to, baterijos reikia pakeisti naujomis.

Dzūkėlis.

Berlin.—Naciai sako, kad jų lakūnai išvaikę anglių raičius pirmą, negu šie pasiekė Vokietiją ar jos valdomus kraštus. Vokiečių orlaiviai bombardavo Mergatę ir tulas kitas Anglijos prieplaukas.

Milžiniška kanuolė baigiama statyti viename Reading, Pa., fabrike.

KAS YRA VAKARINIS ŽEMĖS PUSIAU-RUTULYS?

Šiaurinė, Centrinė ir Pietų Amerika su artimesnėmis salomis yra žinoma kaip Vakarinis Žemės Pusiau-Rutulys.

Jungtinių Valstijų kongreso išleistas įstatymas dėl kelių paskolų Anglijai ir kitiems kraštams, kovojantiems prieš fašistus, uždraudžia vartoti šios šalies armiją ir kitas ginkluotas jėgas kitur, kaip tikėtai Vakariniame Pusiau-Rutulyje ir žemėse, kurios priklauso Jungtinėms Valstijoms kitose srityse.

Kai Jungtinės Valstijos užėmė Island salą, dabar, todėl, kilo klausimas: Ar Islandas priklauso Vakariniame Pusiau-Rutuliu? Ar ta sala sudaro Naujojo Pasaulio dalį ar Senojo Pasaulio dalį?

Islandas ir Šiaurinė Amerika buvo atrasta ir dalinai apgyventa baltųjų žmonių keliais šimtais metų pirmiau negu Kolumbas atrado amerikines salas, vadinamas Vakarines Indijas, 1492 metais. Nėra abejojimo, kad islandiečiai taip pat kalbėjo apie Naująjį Pasaulį.

Kai dabar prezidentas Rooseveltas laivais pasiuntė Amerikos jūreivius ir kariuomenę užimti Islandą, kaip atsargą prieš nacius, laikraštininkai užklauė jį: Kas iš tikrųjų yra Vakarinis Pusiau-Rutulys? Ar Islandas priklauso šiam pusiau-rutuliu? Preidentas nedavė atsakymo į šį klausimą, palikdamas jį patiems padaryti savo išvadą.

Jeigu prez. Rooseveltas laiko Islandą dalim Vakariniame Pusiau-Rutuliu, tai ar jis pirmas turi tokią nuomonę? Pasirodo, kad jau tuomet, prieš pirmąjį pasaulinį karą, Jungtinės Valstijos tokių politikų, kurie priskaitė Islandą prie Vakarinio Pusiau-Rutulio.

Dar 1868 metais, tai 73 metai atgal, Amerikos valstybės ministerija išleido raportą apie Islando ir Grenlando gamtos turtus, ir raportas teigė, kad Islandas tikrumoj priklauso Vakariniame Pusiau-Rutuliu ir kad jis yra "sala priklausančia

nuo Šiaurinių Amerikos Žemėms."

Vilhelmur Stefansson, garsus šaltųjų šiaurinių kraštų tyrinėtojas, pats islandiečių kilmės, taigi laikosi nuomonės, kad Islandas turėtų būti priskaitytas Vakariniame Pusiau-Rutuliu.

Du Vyrai Pasodina 8,000 Medelių Per Dieną

Connecticut valstijoje yra daug lietuvių fermerių, kurie užsiima tabako sodinimu ir jo auginimu. Tabakas sodinamas mašinomis, o tos mašinos atrodo maždaug kaip ant dviejų ratų stovintis didelis bakas su vandeniu; užpakalyje bačkos randasi visi žemai dvi sėdynės, ant kurių, sodinant tabaką, sėdi du vyrai. Priešakyje bačkos, aukštai sėdi trečias vyras, kuris kėnuoja arklius. Tą visą "amuniciją" paprastai veža pora arklių. Užpakalyje sėdinti vyrai laiko ant kelių beskutes tabako rasodas, ir bevažiuojant kas viena pėda iš bačkos kraniuku išsilekia maždaug puodukas vandens, kur tuomet sodinotojai padeda pasimainydami rasodos diegukus, o tada dvi palyčiukės gražiai tą diegą apkaupia.

Dabar, kaip pranešama iš Nebraskos valstijos, Lincoln miestelio, toje apylinkėje, panašiai tokiu pat principu kaip ir tabakas, sodinama jauni medeliai. Tačiau medelių sodinimo mašina veža ne arklius, bet motoras traukia, ir šis motoras turi net 25 arklių jėgą. Dviesi vyrai sėdi už pakalyje ant dviejų, žemai prie "amuniciją" išradimą, vėsi turi skrynią, kurioje gali sutalpinti apie 8,000 jaunų-rasodinių medelių. Šie medeliai maždaug dveju ar mažiau metų senumo ir vidutiniai būna apie 16-cos colių aukščio.

Todėl vienam vyrui kėnuojant mašiną ir dviem sodinant, sakoma, jog į dieną

Naudingasis Augalas Soja

Tarybų Lietuvos Žemės ūkio Liaudies komisariatas, kartu su valstybiniu "Sodybos" trustu buvo sudaręs platų planą auginimui ir gamybai pakelti daržininkystės, uogų ir sodininkystės srityse.

Plane išvardytos tos augalų rūšys, kurios nuo 1941 m. būtų pradėtos ypatingai plėsti, kaip kad: daržovių auginimas ir perdirbimas (kopūstai, agurkai, pomidorai), daržovių sėklų auginimas, žalių daržovių sandėliavimas, uogų gamyba ir nuėmimo organizacija, jų perdirbimas, grybai, tabakas, bitininkystė, vaistažolės, vaisių sultys, cikorijs, medelių auginimas.

Vien minėtas, "Sodybai" pavestasis įvykdyti planas atskleidžia plačiausias galimybes. Pavyzdžiui, daržovių srityje ir pas mus jau yra išbandyta ir davė geriausių vaisių tokie naudingi mūsų kraštui augalai, kaip arbūzai, "kabački", sviestiniai fasoliai, tinkami salotai, rabarbarai, saleros ir kt.; uogų srityje — vynuogės, kurios, kaip paskutinių metų patyrimas rodo, Lietuvoje puikiai įsigyvena ir razinų, kurios mūsų daržuose rado sau antrąją tėvynę ir augintojus gausiai apdovanoja geru derliumi. Pašarų srityje svarbu tai atsiminti kukurūzai, — kuris siūlo dekingiausią atlyginimą už paliginamą nedaug įdėto darbo.

Bet čia svarbiausia, noriu paliešti daug kam jau žinomą nors, bendrai paėmus, pas mus dar naują visapusiškos reikšmės augalą — soją.

Šis Tolimųjų Rytų svečias, bet pas mus jau spėjęs pilietybę įsigyti augalas kažkokio likimo ironija kenčia dėl tos pačios nedalos, kočia perkentė šiudieninė mūsų maitintoja — bulvė, persikrausčiusi iš actekų, inkų kraštų į Europą. Nors sojos niekas nevadina "vėlnio obuoliu" ar "žirniais", kaip tamsiųjų viduramžių dvasininkai vadindavo bulvę, vis dėlto, ypač pas mus, soją, kuri kituose kraštuose yra susilaukusi didžiausio dėmesio ir plačiausios literatūros, kažin kaip stengiamasi apieiti tylejimu.

Nors sojos Lietuvoje jau yra apgyvendinta ir išvesta kelios dešimtys mūsų klimato ir dirvožemiui tinkamų veislių, tačiau tas visas darbas neišsėdinti iš parinkimų stočių ir bandymų laukelių į plačius laukus. "Lietūkis" parodė didesnį reikalo suvartimą, išrado sojos žievelių nuvilkimo būdą ir šiaandien dar "Sodyboje" galima gauti pirkti puikiausios sojos "grucės." Tačiau nei apie sojinis valgius, nei apie "Lietūkio" išradimą, nei spaudoje, nei kitokiais propagandos keliais nebuvo nė žodžio paskelbta plačiajai visuomenei.

pasodinama apie 8,000 tokių jaunų medelių.

Tačiau medelius sodina ir juos apkaupia du plūgai daug giliau negu tabaką.

Dzūkėlis.

Štai teko gauti prof. L. M. Jolsono 1932 m. parašytą knygą "Soja. Chemija, technologija ir pritaikymas" (Soja. Chemija, technologija ir primenenijė. Snahtekhnizdat. Moskva — Leningrad, 1932), iš kurios matyti, kas beveik jau prieš 10 metų Tarybų Sąjungoje iš sojos padaryta.

"Spartus sojos kultūros plitimas TSRS paskutiniiais metais ir susietas su tuo eilės gamybų atsiradimas sojai perdirbti smarkiai padidino susidomėjimą chemijos, technologijos ir sojos pritaikymo klausimais," rašo autorius knygos įžangoj. Knyga parašyta, sunaudojant 1000 knygų ir straipsnių apie soją ir parašyta taip, kad ir ne technologas galėtų suprasti.

Sojos auklėjimas ir mokslas apie soją Tarybų Sąjungoje sparčiai žengia pirmyn. Drauge su tuo auga ir literatūra apie soją. Norintiem įsigyti raktą į tą gausią literatūrą, patartina pasirūpinti prof. L. M. Jolsono: Bibliografija soi, Maskva.

Sojos Pritaikymas

Prof. Jolsonas tarpe daugybių kitų sojos produktų, kaip įdomesnius pamini dar augintojus gausiai apdovanoja geru derliumi. Pašarų srityje svarbu tai atsiminti kukurūzai, — kuris siūlo dekingiausią atlyginimą už paliginamą nedaug įdėto darbo.

Susidomėti soja ir duoti jai plačią kelią reikia dėl to, kad: 1) Soja yra pigiausias baltymų - proteinų davėjas žemės ūkyje. 2) Ji teikia puikiausią maistą kaip žmonėms, taip ir gyvuliams. 3) Teikia labai vertingus produktus technikai ir gamybai. 4) Yra vertingas augalas sėjomainai, praturtinantis azotu (nitrogenu) dirvožemį. 5) Sojos įdirbimas yra lengvas ir neapsunkina žemės ūkio. 6) Sojos auginimas gali būti kur kas naudingesnis už visus kitus pašalius. 7) Turime jau visą eilę Lietuvoje pripratintų sojos veislių, kurios per įvairius bandymus davė geriausių rezultatų.

Sojos grūdai lengvai virškinami ir neturi savyje nuodingų priemaišų. Soja yra pigiausias baltyminis maistas, koks gali būti gauti žemės ūkyje be brangių azotinių trąšų pagalbos. Palyginant su kitais turtingais baltymais maisto produktais, sojos santykis yra toks: Jautiena turi 20 procentų baltymų; vienam kilogramui baltymų gauti reikalinga 5 kilogramų jautienos mėsos. Pienas turi 4% baltymų; vienam kilogr. baltymų gauti reikalinga 25 kvortų pieno. Kiaušiniai turi 14 proc. baltymų; vienam kilogramui baltymų gauti reikalinga 142 kiaušinių.

Soja turi 40 procentų baltymų, ir vienam kilogr. baltymų gauti reikalinga tik pusė kilogr. sojos grūdų.

Soja Kitur ir Pas Mus...

Sojos tėvynė nuo nepamenujamų laikų yra Tolimieji Rytai: Činija, Mandžūrija, Japonija, Holandų Indija. Činijoje soja, kaip vienas palaimintųjų maisto augalų, buvo garbinama jau prieš penkis tūkstančius metų. Činijoje, pavyzdžiui, žmonės beveik nežino, kas yra mėsa, ir didžiausios gyvenimo masės minta tik ryžiais ir soją, iš kurios gaminasi ir pieną, ir sviestą, ir sūrį ir įvairiausius valgius.

Turimomis žiniomis, prieš dešimtį metų Činijoje buvo soja užsėta apie 13,750,000 hektarų ploto. Japonijoje apie 1,200,000 hektarų, Holandų Indijoje apie 190,000 hektarų, Jungtinėse Amerikos Valstijose apie 265,000 hektarų ir Tarybų Sąjungoje — apie 330,000 hektarų. Soja auginama Azijoje, Afrikoje, Australijoje, Amerikoje ir Europoje.

Sojos našumas svyruoja nuo 450 iki 2,700 kilogramų iš hektaro, priklausomai nuo sričių, sėklos, klimato sąlygų ir kt. Vidutiniu derliumi galima laikyti 1 toną iš 1 hektaro. Sojos šiaudų derlius sudaro virš 2 tonas iš hektaro.

Soja pasaulinėje rinkoje, išskiriant Rytų šalis, iki paskutiniųjų laikų buvo išnaudojama daugiausiai kaip žaliava aliejui gauti, užimdama jau pirmąją vietą kitų svarbiausių aliejinių augalų tarpe, kaip matyti iš šių palyginimų: 1927 m. svarbiausių aliejinių augalų buvo užsėta ir gauta derliaus: Sojos — 13.5 milijonai ha; gauta 15.10 milijonų tonų. Medvilnės sėklos — 30.8 milijonai ha; gauta 10.22 milijonų tonų. Žemės riešutų — 4.3 milijonai ha; gauta 5.17 mil. tonų. Linų sėmenų — 8.5 mil. ha, gauta 4.08 mil. tonų.

Vokietijoje pradėjo įsigalengvas ir neapsunkina žemės ūkio. 6) Sojos auginimas gali būti kur kas naudingesnis už visus kitus pašalius. 7) Turime jau visą eilę Lietuvoje pripratintų sojos veislių, kurios per įvairius bandymus davė geriausių rezultatų.

Anglija 1927 m. įsivežė 53,500 tonų sojos aliejų arba 22.5 proc. ir išvežė 28,100 tonų arba 25.2 proc. bendro aliejų kiekio.

Danija 1928 m. iš bendro aliejinių augalų kiekio įsivežė 215,100 tonų sojos arba 62.7 proc. Sojos aliejaus 1926 m. įsivežė 1,100 tonų arba 5.2 proc. o išvežė 14,200 tonų arba 63.7 proc. visų eksportuojamų aliejų.

Švedija 1927 m. įsivežė 133,400 tonų sojos arba 51.3 proc. visų augalinių aliejų.

Norvegija pradėjo soją įsivežti tik nuo 1924 m. ir 1927 m. jau įsivežė 3,560 tonų arba 17.7 proc. visų įsivežamų augalinių aliejų. Panašiais skaičiais iki šio antrojo imperialistinio karo buvo pradėta įsigabenti sojos Belgijoje, Francijoje, mažesniais kiekiais Vengrijoje, Lenkijoje.

J. Pronskus.

Brooklyn, N. Y.
Tarp Graham 1r Manhattan Aves.

Šičia yra trys Sovietų Sąjungos maršalai: Timošenko, Budionny ir Voroshilov; visi trys vadovauja Raudonajai Armijai mūšiuose su baisiuoju priešu, Vokietijos hitlerizmu.

POLICIJA BOMBARDAVO STREIKIERIUS

Bendix, N. J., liepos 17.—50 policininkų bombardavo ašarinėmis bombomis 250 streiko pikietininkų, kurie mėgino sulaukyti streiklaizius nuo įvažiavimo į Bendix orlaivių dalių fabriką. Policininkai taipgi šaudė oran, grumodami šaudyt ir streikierius, jeigu jie neišsisklaidys.

Vienas pikietininkas taip sužeistas, kad ligoninėn nuvežtas.

Streikieriai priklauso CIO unijai.

VOKIEČIAI SULAIKYTI PSKOVO-PORCHOVO FRONTE

Maskva, liepos 17.—Naciai baisiu įnirtimu briovėsi pirmyn Pskovo-Porchovo srityje. Šėlo žiauriausios kautynės. Raudonoji Armija atrėmė nacių, ir po mūsų mažai permainų tevyko fronto pozicijose.

LINDBERGHAS PRASOŠI ISTIRT JI

Washington. — Lakūnas Lindberghas kreipėsi į prez. Rooseveltą, kad ištirtų jį, ar jis iš tikro tarnauja nacių politikai.

Amerikos vidaus reikalų ministeris H. Ickes viešoj kalboj pavadino Lindberghą "Vokiečių Arelio Vyčiu."

Naciai Skelbia, kad Jie Ešą Netoli Maskvos

Berlin, liepos 17.—Nacių žinių agentūra paskelbė pranešimą iš rytinio fronto, kad, girdi, naciai dvi dienas atgal laimėję mūšį arti Gorodišče, 110 mylių į vakarus nuo Maskvos; apsupe ten "kelis tūkstančius rusų" ir paėmė nelaisvėn 500 jų.

Kairėje matome milžinišką krūvą žmonių kūnų, — tai chiniečių kūnai, tai kūnai tų žmonių, kuriuos banditų japonų oro bombos nužudė (apie 700 iš viso) tunely-slėptuvėje, į kurią buvo civiliniai žmonės suėję pasislėpti. Kūnai dedami į vežimus ir gabunami į bendrą kapinyną.

Kodėl Pasitraukė Japonijos Ministeriai?

Tokio, liepos 17. — Kuni-gaikstis Konoye organizuoja naują ministerių kabinetą. Vakar Konoye su visais savo ministeriais pasitraukė iš valdžios, ir karalius buvo pakvietęs admiralą Yonai sudaryti naują ministerių kabinetą. Šiandien vėl pats Konoye budavoja ministerių kabinetą.

Ligišiolinis Konoye ministerių kabinetas pasitraukė todėl, kad, sakoma, nežinojo, ką daryt užsieninėje politikoje—ar palaikyti nepusisiskumo politiką su Sovietų Sąjunga ar pasiduot nacių-italų spaudimui ir eit karan prieš Sovietus.

Japonų spauda rašo, kad ir persiorganizavusi valdžia nedarysianti pamatinių permainų nei vidujinėje nei užsieninėje politikoje.

Anglai Atakavo Hamburgą Ir Kt. Nacių Centrus

London, liepos 17.—Anglų orlaiviai bombardavo Hamburgą ir kitus uostus ir pramonės miestus šiaurinėje Vokietijoje. Sužeidė kelis didelius vokiečių laivus Roterdamo prieklaukoje, Hollandijoje. Naciai nukirto keturis anglų orlaivius.

Nužiūrė, kad Japonai Rengiasi Užpult Sibirą

Chungking, Činija.—Japonai ištraukia daugias savo kariuomenės iš pietinės ir šiaurinės Činijos. Slepia, prieš ką jie siųs tą kariuomenę,—gal užpuls Sovietų Sibirą, o gal francūzų koloniją Indo-Činą.

Roma. — Italai praneša, kad naciai ir rumunai užėmė Kišiniovą.

Shanghai, liepos 17.—Pranešama, jog Japonija mobilizuoja visus galimus kariuomenės vyrus.

NACIAI SAKOSI UŽEMĖ POLOTSKĄ IR KISINIOVĄ

Berlin, liepos 17.—Naciai neoficialiai praneša, kad jie užėmė Polotską, į šiaurį vakarus nuo Vitebsko, ir Kišiniovą, Bessarabijoje.

Naciai Sulaukyti Pskovo ir Kijevo Frontuose

Maskva, liepos 17. — Sarvuota vokiečių kariuomenė pasiekė Smolensko sritį, 90 mylių į rytus nuo Vitebsko. —Smolenskas yra svarbus geležinkelio ir vieškelio centras.

Raudonoji Armija sulaukė nacių Pskovo fronte. Bohruisko srityje raudonarmiečiai nuėjo vokiečius 50 mylių atgal nuo Dniepro upės.

Atgrieždama nuo vokiečių miestą Rogacevą, sovietinė kariuomenė nukovė bei sužeidė pusantro tūkstančio nacių; sunaikino 27 vokiečių tankus ir eilę priešorlaivinių kanuolių.

Novograd Volynsk srityje raudonarmiečiai atrėmė nacių nacių už 130 mylių į vakarus nuo Kijevo.

Berlin. — Vokiečių komanda sako, kad jie atmušė "desperatiškas" Raudonosios Armijos kontr-atakas.

Detroit, Mich.

Serga Ona Greblikiene Jau trys savaitės kaip sunkiai serga draugė Ona Greblikiene, gyvenanti 8103 Wetherby Ave., Detroit. Dabartinį laiką ji randasi po operacijos, Fordo ligoninėj, Grand Blvd. ir Hamilton Ave.

Draugė Ona Greblikiene yra LDS narė ir visų gerbiama Juliaus Grebliko žmona. Kam laikas pavelsina, aplankykite ją. Nuo savęs linkiu greitai susveikti.

Alvinas.

Skelbkite savo biznį dienraštį "Laisvėje."

So. Boston, Mass.

Žinutės Pažangiųjų Lietuvių Tarybos Radio

Pažangiųjų Lietuvių Tarybos Radio Amberland Program įvyksta kas sekmadienis nuo 9 iki 9:30 val. ryto. Programa duodama iš stoties WH-DH, 850 kilc., Boston, Mass.

Šio sekmadienio programoj dalyvaus: Alexandras Vasilas, muzikos programos vedėjas; duetas Dzūkas ir Žemaitis; speciali vyrų grupė iš Worcester; bus vargonų solo ir dainos.

Jeigu žmonės nori garsintis, duoti pasveikinimus ir tt., tai nepamirškite, kad PLT centrinis ofisas randasi po numeriu 332 West Broadway, South Boston, Mass. Tel. South Boston 9423.

PLT agentai yra sekanti.

Jonas Grybas, 1190 Washington St., Norwood, Mass.

Joseph M. Lucas, 43 Austin St., Worcester, Mass.

Anthony Vasaris, 59 Dyer St., Brockton, Mass.

George Shimaitis, 162 Melrose St., Montello, Mass.

John Burba, 266 Gold St., South Boston, Mass.

Dar aš vis gaunu skelbimus vėliau negu ketvirtadienio rytą. Prašau visų, kad prisistatytumėte skelbimus ir tt. ne vėliau kaip ketvirtadienio rytą, kad sekantį sekmadienį būtų galima pagarsinti.

Dėdė Petras.

Philadelphia, Pa.

Mirė Magdalena Belčiūnienė Liepos 13 d. pasimirė Magdalena Belčiūnienė, sulaukusi 70 metų amžiaus. Buvo pašarvota po num. 6852 Dicks Ave. Palaidota liepos 17 d.

Po tėvais velionė buvo Česlovakijoje. Jos gimtinė buvo Sasnavoj, Lietuvoje.

Philadelphiajį gyvena velionės sesuo.

Plačiau apie velionę bus parašyta vėliau.

Mary Kairys.

Jersey City, N. J.

Susirinkimas

Liepos 13 d. įvyko Lietuvių Darbininkų Susirinkimo 133 kuopos susirinkimas. Narių dalyvavo vidutiniai; įsirašė vienas naujas narys, — jau bus du nauji nariai gauti laike šio vajuas.

Kuopos metinis balius nutarta turėti lapkričio 8-tą ir kiekvienas narys turės pasimokėti įžangos tiktą — ar jis bus baliuje ar nebus.

Kunigų Permaina

Štai pradžioje liepos mėnesio iškeltas iš Jersey City kun. Kemešis į Bayonne, N. J. Kun. Stonis iš Bayonne, N. J., nukeltas į pagelbininkus kun. Simonaičiui į Elizabeth Port, N. J.

Kun. Stonis buvo keleta metų klebonu Jersey City lietuvių parapijos. Vėliau gavo pelningesnę parapiją — Bayonne, N. J. Tačiau, kaip vienas parapijonas man ypatiskai sakė, tai Bayonnės lietuviai katalikai nebuvo kun. Stoniu pasi-tenkinę ir tik laukė progos jį kitu pakeisti. Minimas parapijonas tęsė toliau, sakydamas, kad kun. Simonaitis šioje apylinkėje buvęs lietuvių kunigų bosas ir, progai pasitaikius iš įvykusios kun. Stonio nelaimės pradžioje liepos mėnesio su Bayonnės lietuvių parapijonais, — įskundė Stonį vyskupui, kuris ir iškėlė kun. Stonį į Elizabeth Port Simonaičiui už tarną.

Kokis naujas lietuvių kunigas bus Jersey City, tai neteko dar patirti. Tačiau, parapijonai gailisi kun. Kemešio; sako, buvo geras, skolų bažnyčios atmokėjo, kurios niekuomet nėra išmokamos.

Vedasi

Liepos 5-tą įvyko sugertu- vės Smithų dukters su Uždavi-

niu iš Haverhill, Mass. Vestu- vės įvyks rugsėjo mėnesį. Už- davinio tėvai buvo atvykę iš Haverhill, Mass. Pasisvečiavę keletą dienų, išvyko atgal į namus ir žada atvykti rugsėjo mėnesį į sūnaus ir būsimos mairčios vestuves.

Į "Laisvės" metinį pikniką, kuris įvyko liepos 6-tą, mes, jersiečiai, važiuovome busu. Bu- so kelionė visiem patiko. Va- žiuotojų buvo pilnas busas, tai bus pirmą kartą tokis įvykis; mat, arti traukiniais nuvažia- vimas pigesnis, bet visi persi- tikrino, kad busu — smages- nis ir saugesnis. Manome ir ki- tais metais (jei sveiki sulauk- simė) vėliau busu vyksime į "Laisvės" pikniką.

Nuo liepos 14 d. streikuoją 14 skalbyklų vežikai. Jie rei- kalauja trumpesnių darbo va- landų, daugiau mokėsties ir "komišno" nuo gautų darbų.

Gubernatorius ir Gaspadorius

Tarpe Jersey City gaspado- rius Hague ir valstijos gu- bernatoriaus Ediso no iškilo ko- va. Ediso nas ir Hague abu de- mokratai. Hague veda kovą (ir teismuose laimėjo), kad gelžkelių kompanijos turi valstijai atmokėti užsilikusius takus, sumoje 52 milijonų do- lerių. Valstijos seimelis su Edi- sonu suteikia gelžkelių kom- panijai 21 milijoną dolerių do- vanų ir dar likusius — nutęsia 20 metų išmokėjimui, nors yra reikalas išmokėti greičiau.

K. Biuras.

Dėdė Petras.

LAISKAS IŠ LIETUVOS

Šį laišką man prisiuntė ma- no brolis. Norėčiau, kad jis tilptų dienraštyje "Laisvėje", nežiūrint to, kad dabar Lietu- va jau Hitlerio sutrempta.

Draugiskai,

F. Balčiūnas,

Philadelphia, Pa.

Brangus Broliai! Širdingai dėkoju tau už laišką, kurį tu man parašei. Seniai aš tau jau laišką ra- šiau, nes dabar labai mažai laiškų vaikšto. Visam pasaulyje liepsnoja karas ir žudo darbininkus žmones visai be reikalo.

Aš dabar tau šį tą parašy- siu apie save.

Aš jau apsidėžiau ir sukū-

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikdam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemoka- mai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzmuoja ir laiduoja ant visokių kapinių

VELTUI SERMENINE

(Koplyčia)

Parsamdo automobilius ir ka- rietas veslėjim, krikštynom ir kitkam.

231 BEDFORD AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Telephone: EVergreen 8-9770

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVANDA—E. LeVANDA

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKER

337 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0788

NIGHT—HAvemeyer 8-1158

riau šeimos žydin. Gal ir tu taip pat vedęs?

Mes visi sveiki ir linksmi gyvenam; pas mus viskas da- bar yra gerai.

Prašei, kad daug parašyčiau apie dabartinę padėtį. Viskas yra gerai. Kaip tu galvojai pirma ir dabar — tavo nuo- monė visai yra klaidinga apie dabartinę padėtį pas mus. Geriau, broli, mesk tą savo smetoninį klatingumą ir stok į darbo žmonių eiles, su dar- bo žmonėmis priešakyje.

Daugiau aš tau neturiu ką rašyti. — Viskas einasi gerai. Tavo draugiškas brolis

Juožas.

Anykščiai, 1941-V-8.

PRANESIMAI IŠ KITUR

HILLSIDE, N. J.

Siuomi norime pranešti draugams ir pažįstamiems, kad pakeitėm namų antrašą Naujas antrašas: G. Kudirka, 1310 Liberty Ave., Hillside, N. J. Tel. Unionville 2-5038.

PAJIESKOJIMAS

Pajieskau brolio Jono Vaneiko. Paskutinį sykį mačiau Paterson, N. J. Jau 35 m. kaip matėms. Iš Lie- tuvos paeina iš Skrybakių kaimo. Šiaulių apskr. Jeigu jis dar gyvas, prašau atsiskauti, arba kas žinote kur jis gyvena, malonėkite man pranešti, už ką būsi dėkingas. Juozas Vaneikas, 2061 Gates Ave., Ridgewood, N. Y.

CLEVELAND, OHIO

ALDLD 15 Apskr. piknikas ir kon- ferencija bendrai įvyks liepos 20 d. Draugų Grinių Ukeje, prie 86-to ke- lio, netoli Thompson, Ohio. Konfe- rencijos delegatai privalo atvykti anksti, kad būtų galima baigti iki pirmal val. po pietų. Seks delegatų pietūs, papietavę galės dalyvauti pik-

Paskilbusią Knygą

PATARIMAI VYRAMS

APIE LYTIES DALYKUS

Dar galit pas mane gaut

Tai turininga D-ro Robinsono knyga apie svarbiausius lyties veiksmus ir lytinę higieną. Kaina buvo \$2.00; dabar parduodu už \$1.00

Reikalavimus adresuokite:

J. BARKUS

46 Ten Eyck St.,

Brooklyn, N. Y.

Mes Užeinam Pas Kasmochius

UZEIKITE IR JŪS

Great Necko pajūry puikiausia užėja, nerassite kitos taip parankios vietos, kaip pas Kasmochius.

Salė šaldams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas amerikoniškų ir importuotų Degtinių, Vyno ir Šampano. O Alus tai geriausios rūšies RHEINGOLD EXTRA DRY.

Mandagus Patarnavimas ir Skanūs Užkandžiai

Išvažiavę pasivažinėti arba būdami Great Necke sustokite persitikrint.

Taipgi imame užsakymus ant pinukų, išvažiavimų ir įvairių Bankietų.

STEAMBOAT INN

89-91 STEAMBOAT RD., GREAT NECK, N. Y.

Telephone Great Neck 1546

Chroniškos Ligos

KRAUJO, ODOŠ IR NERVU Ligos, Šaltis ir Zar- nu Nesveikimai, KRAUJUOJANTI ŠKAUDULIAI Sėdynės ir kitokios Mėsazarnės Ligos. Abėnai Silp- numas, Sclatika, Šanarių Uždegimas, Reumatiški Nesveikimai, Inkstų ir Pūslės Ligos ir kiti chroniški nesveikimai Vyrų ir Moterų gydymui. Kraujo ir Šla- pumo Tyrimai ir X-Spinduliai užtikrina teisingą ligos pažinimą ir tinkamą gydymą. Išvirkščiama Serumio ir Ciepų, kada reikalinga. Ateikite šian- dien dėl ištirimo, o jūsų liga bus jums išaiskinta

MEIKALIS ISTYRIMAS \$2.00

DR. L. ZINS

110 East 16 St., New York

Tarp Union Sq. ir Irving Pl.

Šiokiom dienom 9 A.M.—8 P.M. Sekmadieniais 9 A.M.—2 P.M.

